

Deznădejdea ca excepție procesuală - peremptorie sau dilatorie?

*Judecător Gabriel Caian,
Judecătoria Craiova
Membru F.J.O.*

Justiția are o imagine catastrofală. Remarcă ține, cred, de domeniul evidenței. Și înainte de a începe orice analiză despre cât de întemeiată e percepția ori cât de necesară este îmbunătățirea serviciilor de PR ale sistemului judiciar, se impune o constatare: orice formulă de a cerși respectul și credibilitatea blochează și mai mult fluxurile firești de informații între sistemul justiției și opinia publică. În plus, sunt compromise și mai tare acele emoții pozitive ale normalității, a căror consolidare constituie, la urma urmelor, menirea justiției ca serviciu public: încrederea, siguranța, respectul. Ceea ce crește ca un cancer în societate și în media românească sunt emoțiile din cealaltă categorie: disprețul, neîncrederea, furia.

Corpul nostru profesional are o limită ce trebuie acceptată: lipsa de talent a celor cărora li s-a acordat o anume formă de legitimitate în a reprezenta pe magistrați - a membrilor C.S.M., a unora dintre reprezentanții organizațiilor profesionale, a multora dintre purtătorii de cuvânt de la instanțe și parchete - de a transmite mesaje convingătoare. Pe lângă erori judiciare, soluții contradictorii, durată mare a proceselor, condamnări la CEDO – realități pe care le regăsim mai mult sau mai puțin, în orice țară europeană – avem a ne lupta cu stilul uneori arogant și lipsit de tact, alteori bolovănos ori crispat ce caracterizează aproape orice ieșire la rampă a *insider-ilor* justiției. Când nu sunt de-a dreptul neinteligibili, cei care duc mesajul judecătorilor către public încearcă să apere și să scuze într-un mod lipsit de nuanțe, creând o impresie constantă de spirit de castă dubios. Nu par să înțeleagă că opinia publică și presa își

vor schimba atitudinea față de justiție când noi, judecătorii din România, vom proba că am trecut testul discernământului și buneii cuviințe: cunoașterea limitelor proprii și strădania în a le depăși.

Mai avem un drum destul de lung de parcurs pentru a putea fi noi mulțumiți de noi și, în final, de situarea noastră în conștiința oamenilor. Totuși ceva extrem de grav m-a făcut să scriu aceste rânduri. Ultimele evenimente din zona justiției – pe care n-o sa le numesc și asupra cărora nu o sa-mi dau cu părerea, tocmai pentru a evita să mă pierd în vacarmul general - au prilejuit - dincolo de o dezbatere necesară a unor situații aproape fără precedent - manifestări de rea credință, ignoranță și primitivism. Au fost jiginiți și amenințați magistrați pe posturi de televiziune, s-a făcut referire la viața lor privată, s-a făcut dezbatere cu infractorii pe tema modului de funcționare a sistemului judiciar etc.

La rândul meu, deși m-am străduit să rămân calm și lucid, am fost lovit de torentul acesta isterizant de informații din zona justiției. Am avut trăiri contradictorii, de la revoltă sau teamă de haos până la bucuria că astfel de discuții au devenit posibile și că, iată, va trebui să ieșim la rampă, să răspundem și, în felul acesta, să vedem ce credem noi înșine despre noi și despre rolul nostru. Cu alte cuvinte, va trebui să ne maturizăm, să ne găsim rostul.

Mai avem un drum destul de lung de parcurs pentru a putea fi noi mulțumiți de noi și, în final, de situarea noastră în conștiința oamenilor.

Plecând de la reacțiile diverse pe care le-am avut eu însumi în raport cu ce se perinda ca informație și comentariu la televizor, în ziare, pe forumuri, cred că pot risca o categorisire a colegilor mei. Știu că simplific însă nu cred că nedreptățesc pe nimeni.

Mulți dintre judecători s-au simțit deranjați și atât. Sunt cei din categoria celor care așteaptă să lucreze în liniște, care se exprimă doar prin argumentele juridice din hotărâri. Ei nici măcar nu mimează dialogul cu oamenii, nu încearcă cel puțin să se facă înțeleși cu adevărat. Mutismul lor deseori ofensat trădează o natură lipsită de dubii, inflație de certitudini sau – la alții - trădează sentimentul de superioritate față de vulg și, așa zice, de inadecvare la democrație.

Apoi, sunt cei pe care îi caracterizează reflecția următoare: de ce ar fi oamenii mulțumiți, de ce s-ar abține să ne înjure dacă justiția nu este înfăptuită, dacă incertitudinea și arbitrarul sunt atât de prezente în sălile de judecată? Cei la care mă refer și cu care mă solidarizez, au avut sentimentul că haosul e aproape, că fără

un minim de legitimitate nu mai au ce caută în sălile de judecată.

Eu însumi, când am avut aceasta senzație dureroasă de divorț, de ruptura ori de handicap în relația cu oamenii care seara privesc la televizor ce „orori” mai face justiția, iar a doua zi vin (presupun) cu dispreț în ședința pe care o prezidez, m-am întrebat dacă pot fi deznădăjduit? Sigur că da. Până și judecătorul are momente de deznădejde în raport cu profesia sa. Asta, de altfel, îl și umanizează. Dacă mi-aș zice că nu, m-aș întoarce în punctul de unde plecasem cu discuția, acela al aroganței și suficienței distante. Sau m-aș plasa într-o zonă superior-șmecherească de unde nu aș face decât să aștept să treacă și acest scandal, căci salariul e bun, scaunul e cald...

Dar dacă ajung să mă simt atât de deznădăjduit pot chiar să părăsesc nava înainte de a fi făcut toate eforturile pentru a o salva? Cred că nu. Descumpănirea poate fi valorizată, la nivel civic, de către cei care înțeleg că nu s-au așezat la o masă îmbelșugată, ci abia construiesc masa. Și gândul acesta trebuie să ne urmărească atunci când ne apucă, uneori, altminteri pe bună dreptate, deznădejdea.